

LEMMA

Pro každé 3 vektory $\vec{u}, \vec{v}, \vec{w} \in \mathbb{R}^3$:

$$\vec{u} \times (\vec{v} \times \vec{w}) = (\vec{u} \cdot \vec{w}) \cdot \vec{v} - (\vec{u} \cdot \vec{v}) \cdot \vec{w}$$

DK 1) $\vec{v}, \vec{w} \perp \mathbb{Z}$ např. $\vec{w} = \alpha \cdot \vec{v}$
LS = 0 PS = $(\vec{u} \cdot \alpha \cdot \vec{v}) \vec{v} - (\vec{u} \cdot \vec{v}) \alpha \cdot \vec{v} = 0$

2) $\{\vec{v}, \vec{w}, \vec{v} \times \vec{w}\}$ BAZE $\vec{u} \dots$ LK vektorů = BAZE

LS, PS je lineární pro \vec{u}

\Rightarrow ROVNOST STACÍ DK pro každý BAZE

a) $\vec{u} = \vec{v} \times \vec{w}$

LS = 0 PS = 0 neboť $\vec{u} \perp \vec{v}; \vec{u} \perp \vec{w}$

b) $\vec{u} = \vec{v}$ chceme dokázat

* $\vec{v} \times (\vec{v} \times \vec{w}) = (\vec{v} \cdot \vec{w}) \cdot \vec{v} - (\vec{v} \cdot \vec{v}) \cdot \vec{w}$

$\vec{v} \cdot$ LS* = 0

$\vec{v} \cdot$ PS* = $(\vec{v} \cdot \vec{w})(\vec{v} \cdot \vec{v}) - (\vec{v} \cdot \vec{v})(\vec{v} \cdot \vec{w}) = 0$

$(\vec{v} \times \vec{w}) \cdot$ LS* = 0

$(\vec{v} \times \vec{w}) \cdot$ PS* = 0

$\vec{w} \cdot$ LS* = $\vec{w} \cdot (\vec{v} \times (\vec{v} \times \vec{w})) = \det[\vec{w}, \vec{v}, \vec{v} \times \vec{w}] =$

= $-\det[\vec{v} \times \vec{w}, \vec{v}, \vec{w}] = -(\vec{v} \times \vec{w}) \cdot (\vec{v} \times \vec{w}) =$

= $-\|(\vec{v} \times \vec{w})\|^2 = -\|\vec{v}\|^2 \cdot \|\vec{w}\|^2 \cdot \sin^2 \alpha =$

= $\|\vec{v}\|^2 \cdot \|\vec{w}\|^2 \cdot \cos^2 \alpha - \|\vec{v}\|^2 \|\vec{w}\|^2 =$

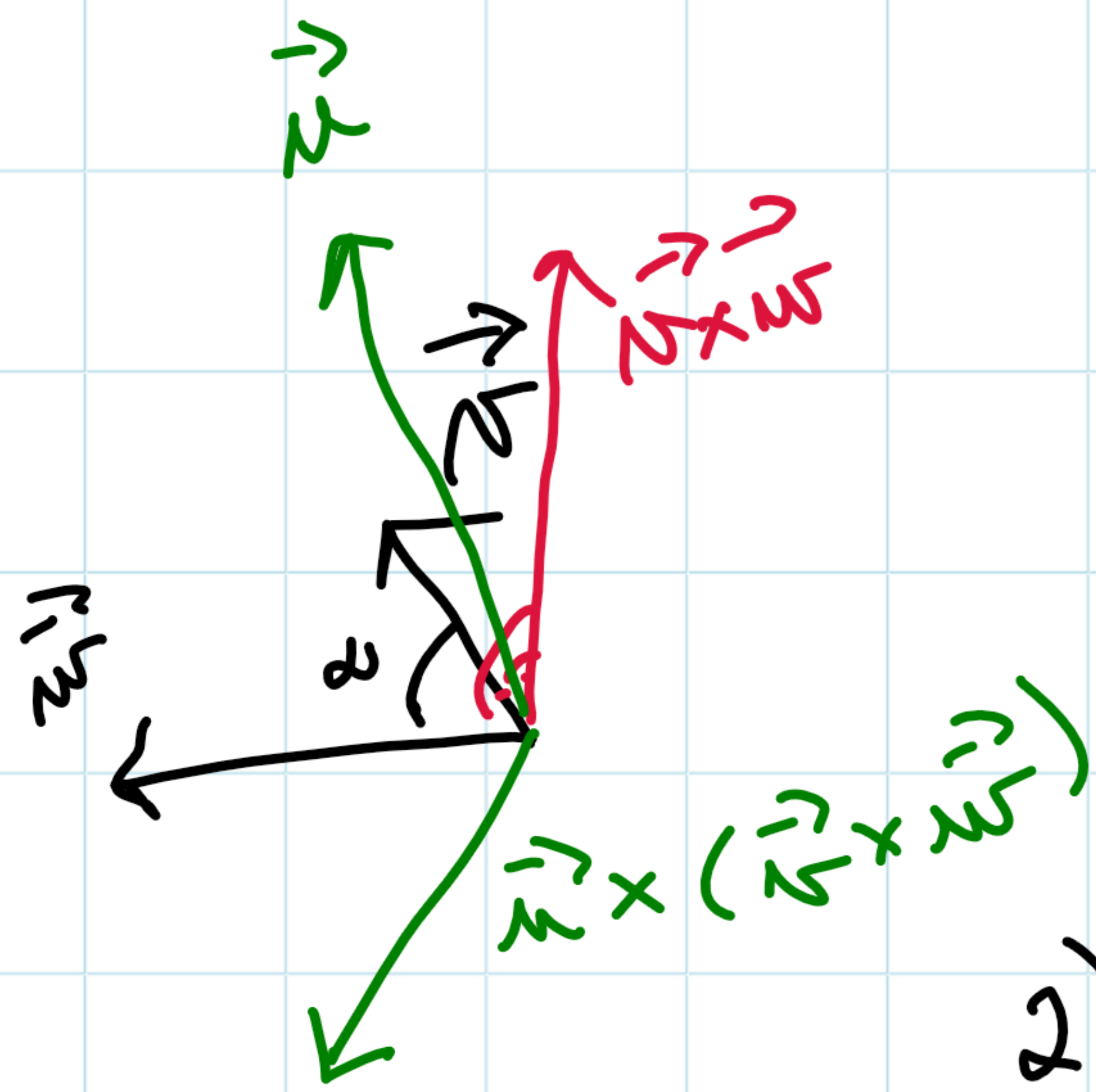
= $(\vec{v} \cdot \vec{w})^2 - (\vec{v} \cdot \vec{v})(\vec{w} \cdot \vec{w})$

$\vec{w} \cdot$ PS* = $(\vec{v} \cdot \vec{w}) \cdot (\vec{w} \cdot \vec{v}) - (\vec{v} \cdot \vec{v}) \cdot (\vec{w} \cdot \vec{w})$

c) $\vec{u} = \vec{w}$

LS $\vec{w} \times (\vec{v} \times \vec{w}) = -\vec{w} \cdot (\vec{w} \times \vec{v}) =$

= $-(\vec{w} \cdot \vec{v}) \cdot \vec{w} + (\vec{w} \cdot \vec{w}) \cdot \vec{v} =$ PS

Věta 1.17. Pro pevný jednotkový kvaternion $q = (\cos \alpha, \mathbf{n} \sin \alpha)$ je zobrazení $R_q : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ definované jako

$$R_q(\mathbf{r}) = q\mathbf{r}\bar{q}$$

rotací kolem osy \mathbf{n} úhel 2α v kladném směru.

$$q = (s, \vec{n}) \quad \vec{r} = (0, \vec{r}) \quad q_1 \cdot q_2 = (s_1 s_2 - \mathbf{v}_1 \cdot \mathbf{v}_2, \mathbf{v}_1 \times \mathbf{v}_2 + s_1 \mathbf{v}_2 + s_2 \mathbf{v}_1).$$

$$q \cdot r \cdot \bar{q} = (s, \vec{n}) \cdot (0, \vec{r}) \cdot (s, -\vec{n}) =$$

$$(s, \vec{n}) \cdot (\vec{r} \cdot \vec{n}, -\vec{r} \times \vec{n} + s \cdot \vec{r}) =$$

$$= \underbrace{(s \cdot \vec{r} \cdot \vec{n} - s \cdot \vec{n} \cdot \vec{r})}_0 - \vec{n} \times (\vec{r} \times \vec{n}) + s \cdot (\vec{n} \times \vec{r}) - s (\vec{r} \times \vec{n}) + s^2 \vec{r} + \underbrace{(\vec{r} \cdot \vec{n}) \cdot \vec{n}}_{\vec{n} \times (\vec{n} \times \vec{r}) = (\vec{n} \cdot \vec{r}) \cdot \vec{n} - (\vec{n} \cdot \vec{n}) \cdot \vec{r}}$$

$$= (0, 2(\vec{n} \cdot \vec{r}) \cdot \vec{n} + (s^2 - (\vec{n} \cdot \vec{n})) \cdot \vec{r} + 2s \cdot (\vec{n} \times \vec{r}))$$

$$s = \cos \alpha \quad \vec{n} = \vec{n} \cdot \sin \alpha$$

$$= (0, 2 \cdot \sin^2 \alpha \cdot (\vec{n} \cdot \vec{r}) \cdot \vec{n} + (\cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha) \cdot \vec{r} + 2 \cos \alpha \cdot \sin \alpha (\vec{n} \times \vec{r}))$$

$$2 \cdot \sin^2 \alpha = (1 - \cos 2\alpha) + \sin^2 \alpha = 1 - \cos 2\alpha$$

$$= ((1 - \cos 2\alpha) (\vec{n} \cdot \vec{r}) \cdot \vec{n} + \cos 2\alpha \cdot \vec{r} + \sin 2\alpha (\vec{n} \times \vec{r}))$$

$$\mathbf{r}' = (1 - \cos \phi)(\mathbf{r} \cdot \mathbf{n})\mathbf{n} + \cos \phi \mathbf{r} + \sin \phi (\mathbf{n} \times \mathbf{r}).$$

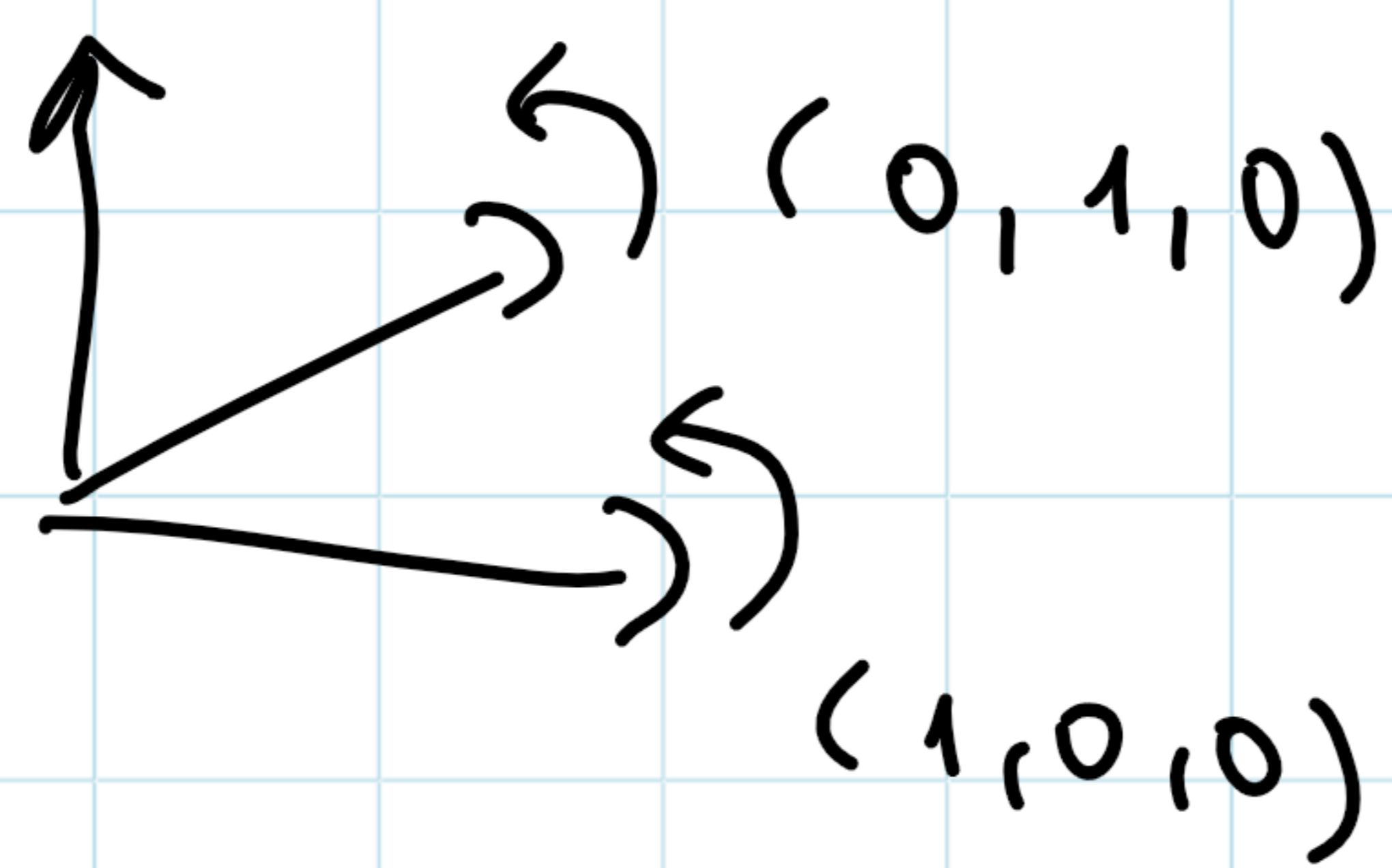
$$\phi = 2\alpha$$

$q_1 \quad | \quad q_2$

$$(q_2 q_1) r (\overline{q_1 q_2}) = (q_2 \cdot q_1) r (q_2 \cdot q_1)$$

sklázení rotací

je vyjádřeno $q_2 \cdot q_1$

$\frac{\pi}{3}$

$$q_2 = \left(\cos \frac{\pi}{6} + j \sin \frac{\pi}{6} \right)$$

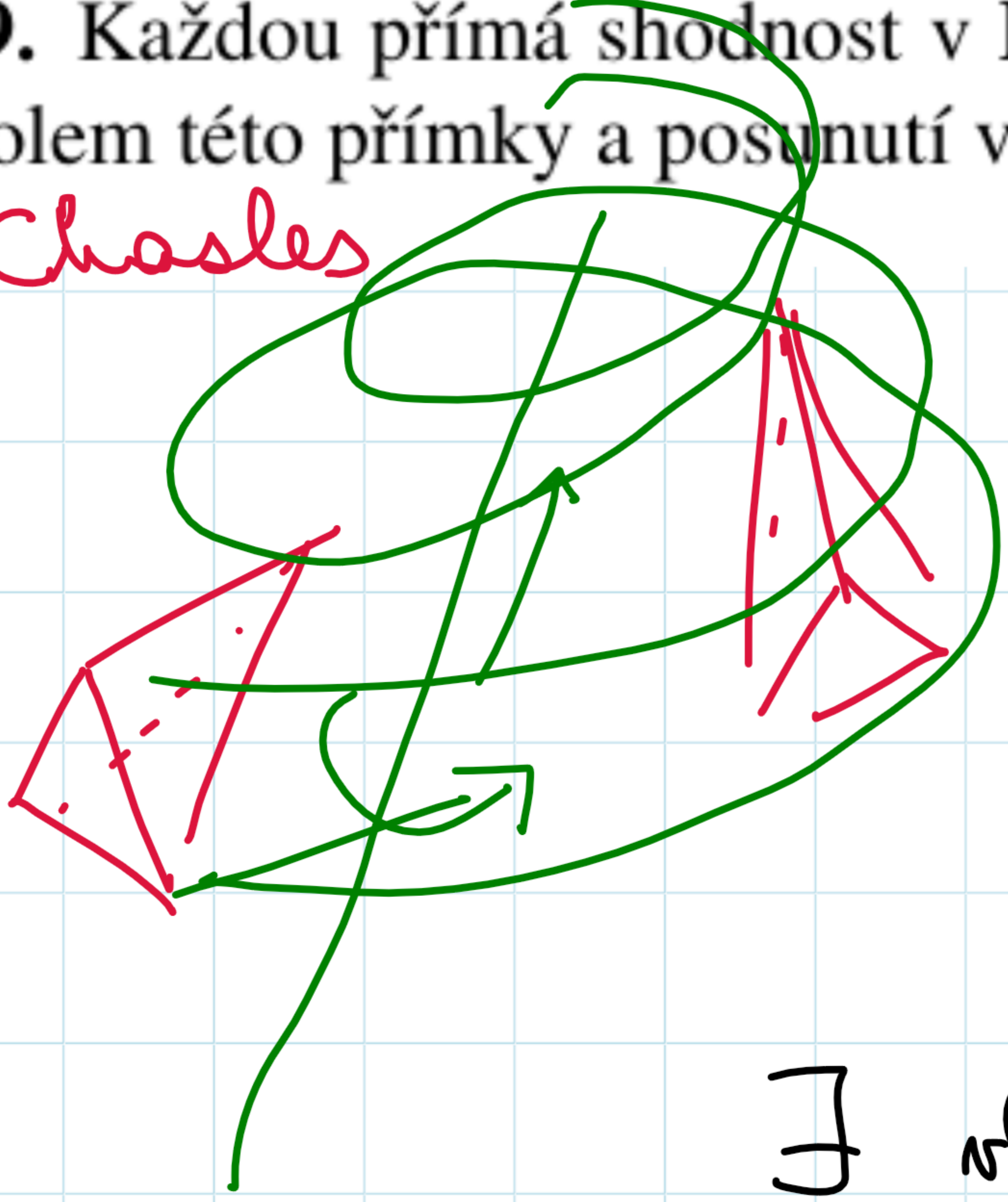
$$\dots q_1 = \left(\cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6} \right)$$

$$q_2 \cdot q_1 = \left(\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2} j \right) \left(\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2} i \right) = \frac{3}{4} + \frac{\sqrt{3}}{4} i + \frac{\sqrt{3}}{4} j - \frac{1}{4} k$$

$$\phi = 2 \arccos \frac{3}{4}$$

Věta 1.19. Každou přímá shodnost v \mathbb{R}^3 má alespoň jednu samodružnou přímku a lze složit z otočení kolem této přímky a posunutí ve směru této přímky (má tedy tvar šroubového pohybu).

Chasles

Dk. $f(\vec{x}) \Rightarrow A\vec{x} + \vec{p}$

A ON matice

$\det A = 1$

\exists re. c. $\alpha_i = 1$

$\alpha_1 \cdot \alpha_2 \cdot \alpha_3 = 1$

$1 \cdot z \cdot \bar{z}$

$z = \cos \phi + i \sin \phi$

re. vektor \vec{n}
 $\|\vec{n}\| = 1$

$A \neq \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

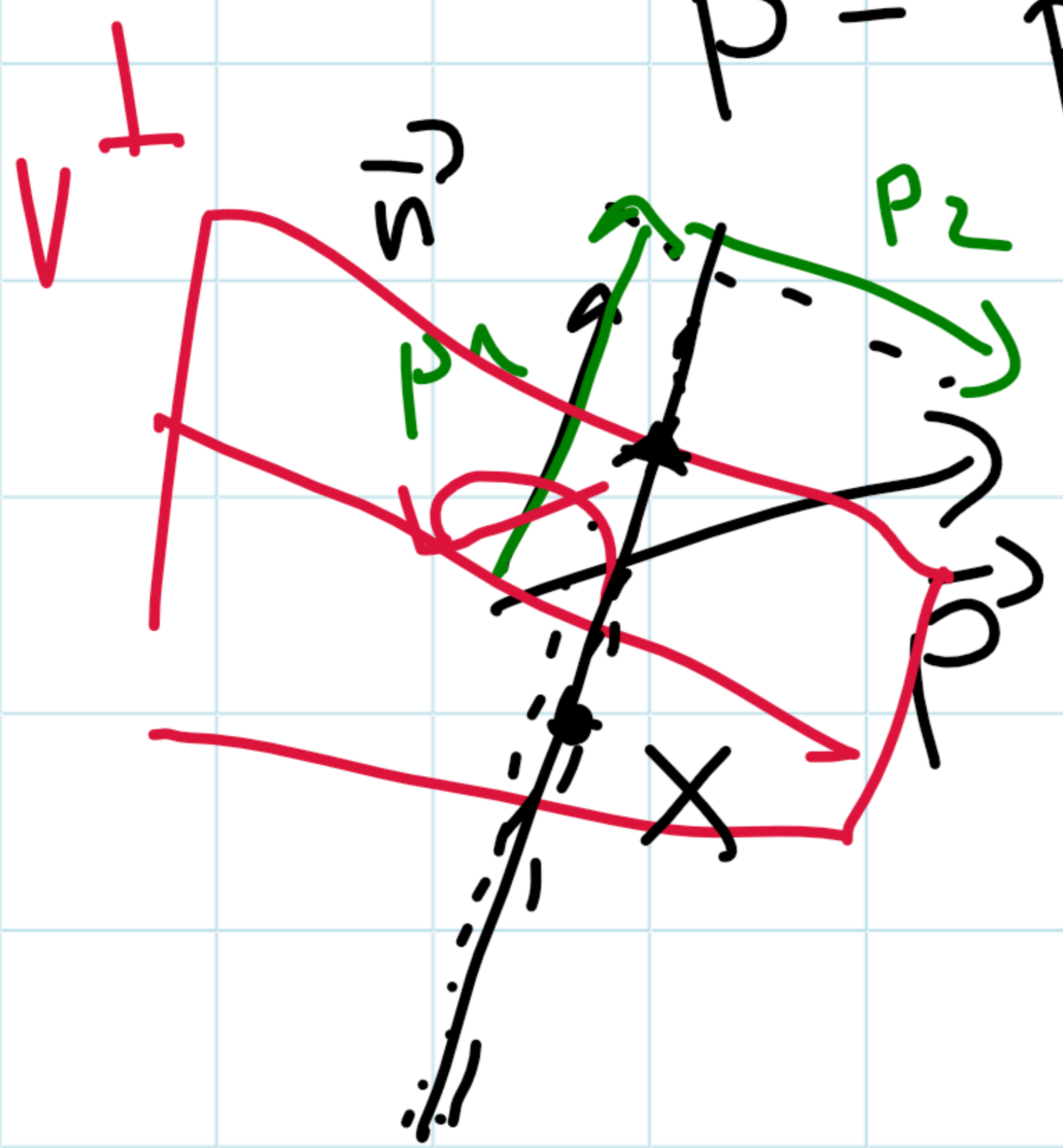
$A\vec{x}$

je rotace kolem vektoru \vec{n} o úhel ϕ

$\vec{p} = \vec{p}_1 + \vec{p}_2$

$\vec{p}_1 = (\vec{p} \cdot \vec{n}) \vec{n}$

$\vec{p}_2 \perp \vec{n}$

Studujeme $g(\vec{x}) = A\vec{x} + \vec{p}_2$

V^\perp ... 2 dim ON doplněk k \vec{n}

g zachová V^\perp

$g|_{V^\perp}$ je shodnost (přímá) kopie \mathbb{R}^2

je to rotace v V^\perp | pevný bod X

$g(\vec{x}) \sim \mathbb{R}^3$ má přímku pevných bodů

$X + \langle \vec{n} \rangle$

← násobek \vec{n}

$f(x) = g(x) + \vec{p}_1$

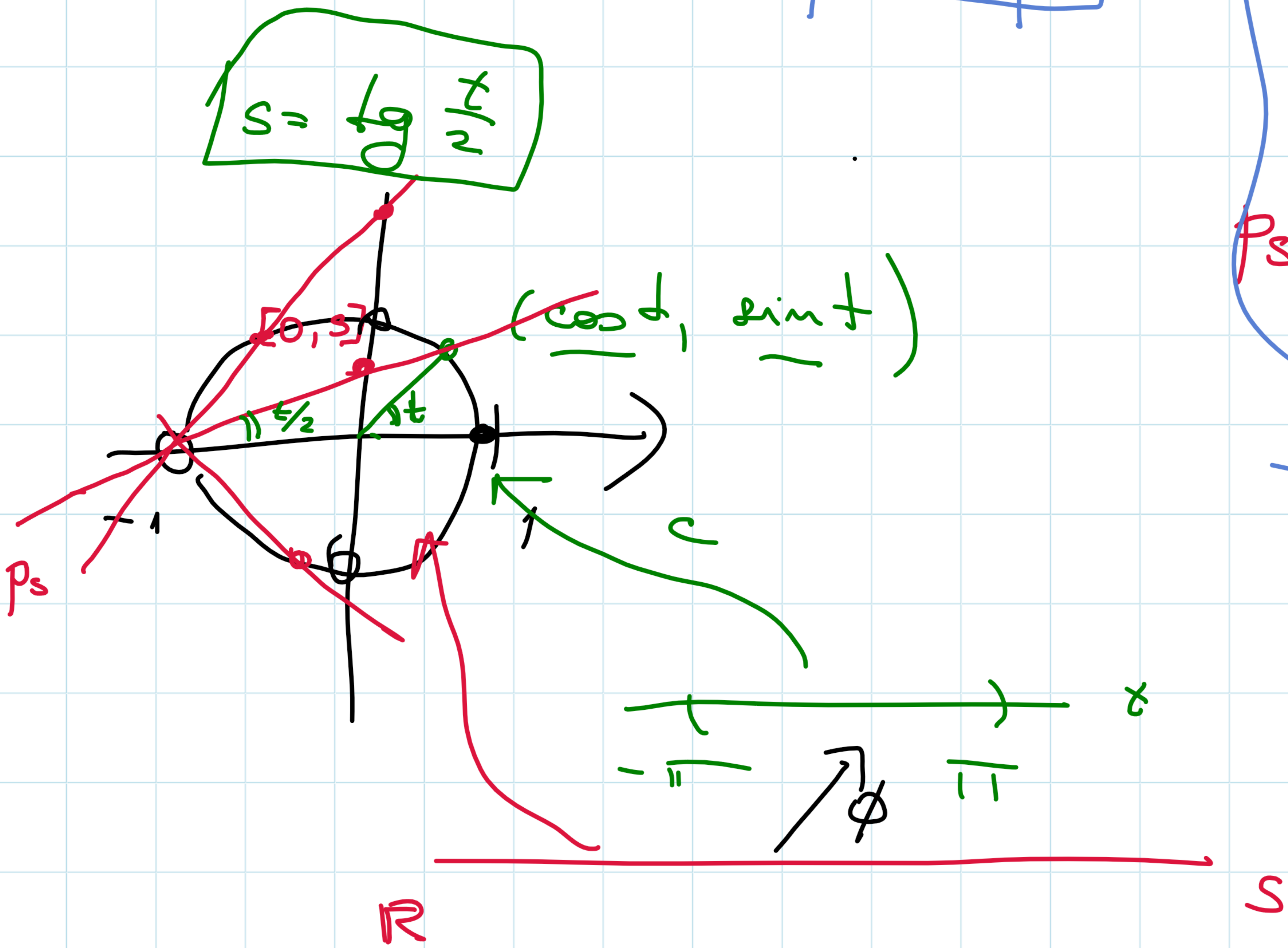
$\Rightarrow X + \langle \vec{n} \rangle$

je samodružná jeho osa.

Příklad 2.1. Uvažujme v \mathbb{R}^2 jednotkovou kružnici $x^2 + y^2 - 1 = 0$ bez bodu $[-1, 0]$. Tuto množinu parametrizujeme jako $c(t) = (\cos t, \sin t)^T$ pro $t \in (-\pi, \pi)$ a uvažujme reparametrizaci $t = 2 \arctan s$ pro $s \in (-\infty, \infty)$. Nová parametrizace má tvar

$$c(s) = \left(\frac{1-s^2}{1+s^2}, \frac{2s}{1+s^2} \right), \quad s \in (-\infty, \infty).$$

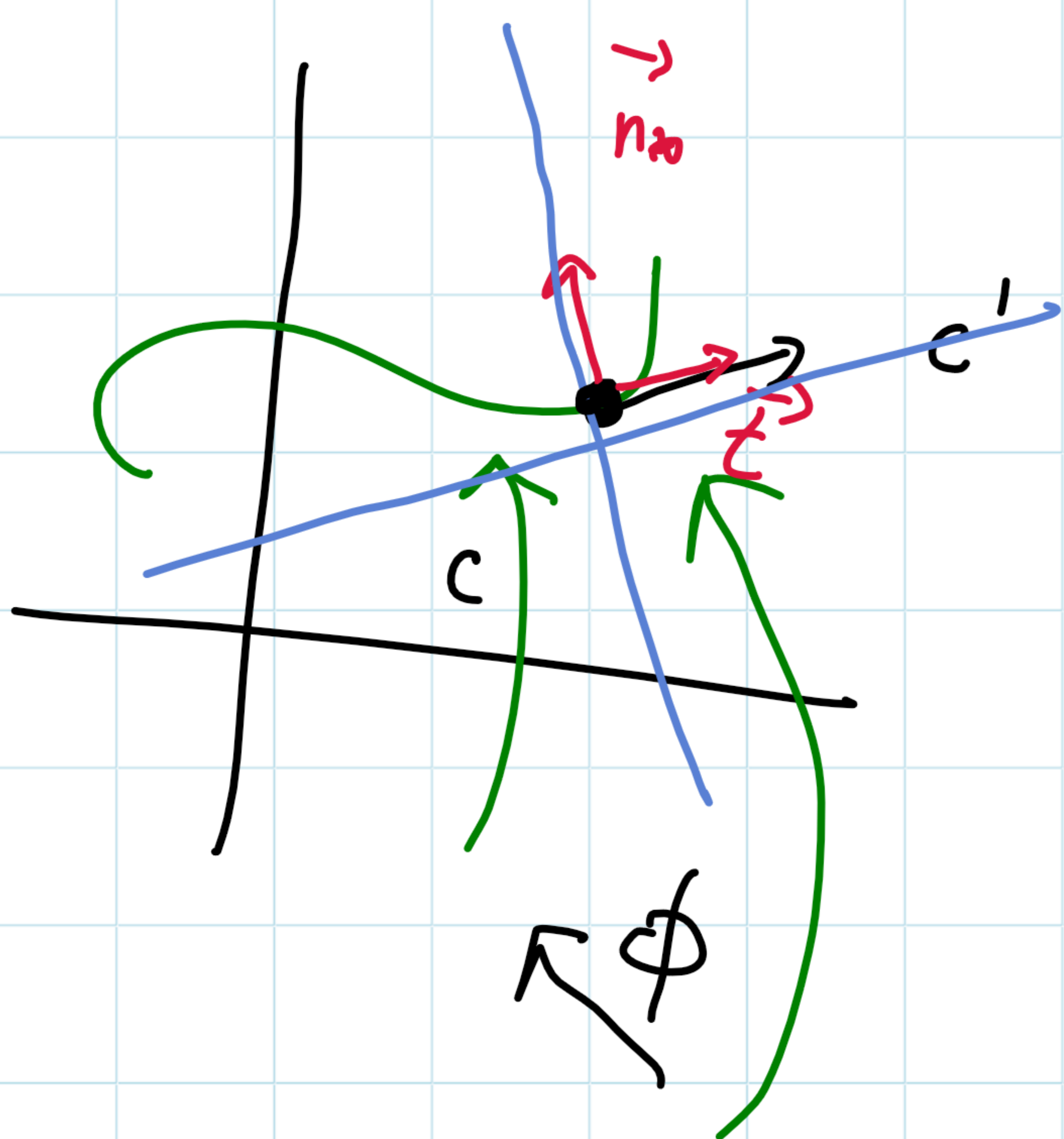

$$p_s: (-1, 0) + u(1, s)$$

$$x = -1 + u$$

$$y = u \cdot s \quad u \in \mathbb{R}$$

$$\phi(s) = 2 \arctan s$$

$$\vec{t} = \frac{c'}{\|c'\|}$$

$$k_2 = \frac{\det(c'(t), c''(t))}{\|c'(t)\|^3}$$

$$\|c'(t)\| = \text{rychlost} = v(t)$$